

Olje og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Kontakt saksbehandler
Bjørn Mo, 51568909

Svar på offentlig høring Strømnettutvalgets utredning NOU 2022: 6 Nett i tide - om utvikling av strømnettet

En tidlig involvering av kommunen, Statsforvalter, organisasjoner, privatpersoner og andre interessenter ansees som et viktig tiltak for å redusere ledetid. Dette vil både kunne gjøre prosessene mer effektive og samtidig mindre konfliktfulle. Tidlig involvering gir mulighet for mer fleksible alternativer der konfliktfulle områder unngås. På den måten vil man kunne redusere ledetid som blant annet brukes på omkamper.

Konsekvensutredninger må brukes aktivt i prosessen til å finne de samfunns- og miljømessige beste løsningene.

Dårlig plasserte linjer kan ha store samfunnsmessige kostnader, og vi er derfor positive til at det i energiloven § 3-4 annet ledd foreslås endring som i større grad gir mulighet for å vurdere ikke prissatte virkninger, slik som natur- og miljøverdier. Vi ser blant annet at sjøkabel/jordkabel i større grad bør vurderes som mer reelle alternativer enn det gjøres i dag.

Vi viser til brev av 14.06.2022 der Olje- og energidepartementet har sendt Strømnettutvalgets utredning NOU 2022: 6 «Nett i tide – om utvikling av strømnettet» på høring.

Bakgrunn

Utredningen fra Strømnettutvalget inneholder forslag til tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nye nettanlegg. Videre vurderer utvalget prinsipper for å ivareta en samfunnsøkonomisk utvikling av strømnettet i en tid med stor usikkerhet ved forbruksutviklingen. Utvalget foreslår mulige forbedringer ved systemet for tilknytningsplikt. Utvalget foreslår enkelte lov- og forskriftsendringer.

Vår vurdering

Statsforvalteren i Rogaland har hovedsakelig vurdert høringen i forhold til våre interesseområder og de områder som vi er sektormyndighet over.

Gitt de forutsetninger som ligger til grunn, med tidlig involvering og gode utredninger i en tidlig fase,

ser vi at prosessene både kan bli bedre og at ledetiden vil kunne reduseres. Det er svært viktig at en raskere konsesjonshandling ikke går på bekostning av en grundig og god prosess, der forhold som natur og miljø, landbruk, helse og sikkerhet ivaretas. Uten en god prosess står behandlingen i fare for å miste troverdighet og tillitt.

Utvalget har i liten grad sett på virkningene av og for kraftprisen, og etterspørsel etter ny kraftproduksjon. Vi vurderer likevel at prosessen er en respons på at utviklingen av strømnettet går for sent til å dekke etterspørselen. Det er et pågående økt behov for kraft, og dagens kraftoverskudd står i fare for å forsvinne innen få år. Kraftutbygging i de senere år har medført store inngrep i naturen og dagens situasjon legger ytterligere press på naturen. FN slår fast at vi både står i en naturkrise og klimakrise. Fornybar energi og kraftfordeling er en del av samfunnets respons på klimakrisen. Dette må ikke gå på bekostning av naturkrisen.

Nettplanlegging og usikkerhet rundt framtidig strømforbruk (Kap. 5)

Vi støtter at optimal utnyttelse av eksisterende infrastruktur bør etterstrebes før nytt strømnett bygges.

Utvalgets vurdering av tiltak for å redusere ledetiden (Kap. 13)

Vi er enige i at tidlig involvering av berørte kommuner, Statsforvalter, organisasjoner, og andre interessenter er viktig for å oppnå gode og effektive prosesser. Samtidig er vi opptatt av at effektiviteten ikke skal gå på bekostning av kvalitet. En tidlig involvering er særlig positivt om man får avdekket konflikter tidlig i fasen, og på den måten reduserer antallet innsigelser og klager i ettertid. Aktiv bruk av konsekvensutredningene er et viktig virkemiddel til å finne de samfunns- og miljømessige beste løsningene. Tydelige krav til innhold i konsekvensutredning vil gi bedre prosesser og i tillegg gjøre vurdering av sak enklere med redusert ledetid.

Lov- og forskriftsforslag

Statsforvalteren i Rogaland er positive til at ordlyden i energiloven § 3-4 annet ledd endres fra «ekstraordinære tilfeller» til «særlige tilfeller.» Særlig fordi det i en slik vurdering inngår ikke-prissatte virkninger, herunder natur- og miljøverdier. Departementet kan da i større grad enn i dag vektlegge blant annet hensynet til natur og miljø i dispensasjonsvurderingen. Vi ser blant annet at sjøkabel/jordkabel i større grad bør brukes enn det gjøres i dag. Av stortingsmelding 14 (2011-2012) går det frem at sentralnettet som hovedregel skal bygges som luftledning, men gir et mye større rom for bruk av kabel enn det som praktiseres i dag.

Konklusjon

Ledetid påvirkes blant annet av mengden klager og omkamper i konfliktfulle områder. En tidlig involvering og aktiv bruk av konsekvensutredninger vil kunne avdekke konfliktfulle områder på et stadium der traséalternativer i større grad er fleksible. Press på ledetid må ikke gå ut over kvalitet i prosessen deriblant konsekvensutredning og innholdet i disse. På denne måten kan både ledetiden reduseres og den endelige løsningen være samfunns- og miljømessig bedre. Vi er positive til endring av ordlyden i energiloven § 3-4 annet ledd som i større grad gir rom for å vurdere ikke-prissatte virkninger, herunder natur- og miljøverdier.

Med hilsen

Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.)
ass. fylkesmiljøvernssjef

Bjørn Mo
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent